

Simulare județeană - Examenul național de bacalaureat, aprilie 2024

Proba E. c)

Istorie

Varianta 1

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educador-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Revenirea în forță a puterii otomane în Balcani l-a făcut pe Vlad Dracul să reintre sub suzeranitatea Porții în 1447. Replica lui Iancu a fost rapidă: Vlad Dracul și fiul său, Mircea, au fost decapitați, iar în domnie a fost înălțat un alt vlăstar domnesc, Vladislav. La începutul anului următor, 1448, Iancu a impus ca domn al Moldovei pe Petru, un fiu al lui Alexandru cel Bun, [...], și care, în schimbul ajutorului primit, i-a cedat Chilia. Odată refăcut <<blocul românesc>>, Iancu a întreprins o nouă ofensivă împotriva Porții, dar ea s-a încheiat tot printr-o înfrângere, la Kosovopolje (1448). Pentru a apăra Constantinopolul, tot mai amenințat de turci, Iancu a intrat în negocieri cu împăratul Constantin al XII-lea Dragases, pentru a organiza, în comun, apărarea capitalei imperiale (1452). Refuzul bazileului de a permite staționarea unei garnizoane ungare la Mesembria a dus la eșecul negocierilor.

Marea faptă de arme ce a încununat cariera militară a lui Iancu de Hunedoara a fost apărarea Belgradului, a cărui cucerire a încercat-o Mehmed al II-lea, după căderea Constantinopolului (29 mai 1453). Puternica oaste otomană [...] a asediat de la 4 la 21 iulie 1456 orașul și cetatea, considerată - dată fiind însemnătatea lor strategică - drept <<cheia>> Ungariei, în înțelesul că bloca drumul spre Buda. După respingerea asaltului dat de asediatori asupra cetății, forțele lui Iancu trec la atac și silesc pe turci să se retragă, provocându-le grele pierderi. Victoria de la Belgrad a avut un puternic ecou în lumea creștină: papa Calixt al III-lea a considerat-o <<evenimentul cel mai fericit al vieții sale>> [...].

Iancu de Hunedoara nu a putut gusta bucuria succesului său, fiind răpus de ciumă, la 11 august 1456. A fost înmormântat în catedrala catolică din Alba Iulia.”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. „Politica externă a lui Ștefan [...] a fost determinată de triumphiul de forțe în care se înscria Moldova: Polonia, Ungaria și Imperiul otoman. În raporturile cu cele două regate limitrofe, Ștefan s-a situat în descendența politică a bunicului său, Alexandru cel Bun, plasându-se, în funcție de contextul politic, sub scutul unuia sau altuia [...]. Ceea ce a conferit Moldovei, în timpul lui Ștefan, statutul de factor de seamă al relațiilor internaționale și a adus domnului ei un renume fără egal în istoria voievodatului a fost îndelungata confruntare cu Imperiul otoman, aflat în plină expansiune, sub cârmuirea lui Mehmed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului.

Mergând pe firul causal al evenimentelor, se constată că la originea acestei confruntări, ca - de altminteri - și a unor însemnate orientări în politica externă a Moldovei, s-a aflat cucerirea Chilieii în 1465 [...]. Se vedește astfel, încă o dată, covârșitoarea însemnătate a controlului gurilor Dunării în determinarea politicii externe nu numai a Moldovei și Țării Românești, dar și a marilor puteri - precum Regatul ungar și Imperiul otoman - , pentru care marele fluviu însemna, în egală măsură, o axă strategică și una comercială.

Cucerirea Chilieii în 1465 a adus Moldova în conflict cu Ungaria - ceea ce a determinat strângerea raporturilor moldo-polone, cu Țara Românească și, în urma încercărilor lui Ștefan de a așeza voievodatul muntean, vasal Porții otomane, în orbita Moldovei, cu Imperiul otoman. Matei Corvin a reacționat la cucerirea Chilieii prin organizarea unei campanii de anvergură împotriva lui Ștefan, având un obiectiv mult mai ambițios decât restaurarea controlului asupra cetății danubiene: înlăturarea lui Ștefan și înscăunarea lui Petru Aron, [...].”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un conducător politic, precizat în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la bătălia de la Belgrad. **2 puncte**
3. Menționați două spații istorice la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că Iancu de Hunedoara s-a implicat în Țara Românească și în Moldova în vederea refacerii blocului românesc. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**

6. Prezentați două acțiuni militare la care au participat românii în ultimul deceniu al secolului al XVI-lea. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a acțiunilor diplomatice inițiate de domnitorii români la sfârșitul secolului al XVII-lea - începutul secolului al XVIII-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Noul prim-ministru a intrat imediat în acțiune ca să-și amplifice puterea, cerând Parlamentului să-i acorde pe timp de 12 luni dreptul de a governa prin decrete. Aceasta însemna că guvernul putea emite legi noi fără să consulte Parlamentul. Mussolini justifica această cerere spunând că doar un guvern puternic, neîncătușat putea lua măsuri ferme necesare reinstaurării legii și ordinii și să pună țara din nou pe picioare. [...]

Camera i-a dat un vot de încredere și i-a conferit puteri extraordinare pentru o perioadă de 12 luni. Doar socialiștii și comuniștii s-au opus moțiunii, liberalii de frunte precum Giolitti, Salandra și Facta și-au declarat sprijinul pentru acest nou prim-ministru hotărât.

Mussolini a trecut apoi la consolidarea poziției sale. În decembrie a încercat să-și sporească autoritatea asupra propriului partid, înființând Marele Consiliu Fascist. Acesta trebuia să fie organul suprem din cadrul mișcării, discutând propuneri pe care avea să le supună atenției guvernului. Revendicându-și dreptul de a face toate numirile pentru acest Mare Consiliu, el încerca să-și rezerve în exclusivitate controlul asupra politicii fasciste. În cursul lunii următoare el a redus și mai mult influența liderilor fasciști din provincii, transformând brigăzile fasciste într-o miliție națională plătită de stat. [...]

Mussolini a reușit chiar să-și asigure sprijinul tacit al Bisericii, confirmând că intenționa să interzică contracepția și să introducă educația religioasă ca obiect de studiu obligatoriu în învățământul de stat. Ca răspuns, Papa a început să retragă sprijinul Vaticanului acordat partidului *Popolari*, ajungând chiar să-l alunge din Italia pe conducătorul acestuia, preotul Don Sturzo. Pe la jumătatea anului 1923, *Popolari* a fost exclus din coaliția guvernamentală pierzându-și sprijinul catolicilor conservatori. În acel moment acest partid își pierduse total semnificația politică”.

(Mark Robson, *Italia: liberalism și fascism, 1870-1945*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un fruntaș liberal, precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați o instituție politică cu rol executiv și un aspect al activității acesteia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Marele Consiliu Fascist. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la raporturile lui Mussolini cu Biserica, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia democrația a fost o caracteristică a vieții politice în România interbelică. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern, având în vedere:

- menționarea unei cauze a elaborării proiectelor politice din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și precizarea unui obiectiv politic înscris în acestea;
- menționarea a două proiecte politice referitoare la statul român modern elaborate în prima jumătate a secolului al XIX-lea și a câte unei prevederi a fiecăruia;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat în deceniul al VI-lea al secolului al XIX-lea care a dus la constituirea statului român modern;
- formularea unui punct de vedere referitor la consolidarea statului român în perioada 1862-1881 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice /logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.